

Läs talen som hölls vid lunchmanifestationen mot våld i nära relationer

Vid lunchmanifestationen mot våld i nära relationer på läns museet den 29 mars, talade flera personer om detta angelägna, viktiga och brännande aktuella tema. Läs deras tal här.

Maria Kanje, läns museet:

Förra veckan var berättaren Ann-Charlotte Magnusson här med sina sanna historier om öländska kvinnor förr i tiden.

Vi som lyssnade fick då höra historien om 27-åriga pigan Maria Karolina Johansdotter från Trosnäs som mördades av sin före detta trolovade i Källahamn på juldagsmorgonen 1884.

Hon var gravid. Hennes före detta fästman, Carl-Magnus, hade brutit trolovningen och väntade nu också barn med en annan kvinna – som hade en stor gård.

Av någon anledning ville han röja Maria Carolina och barnet hon väntade ur vägen för gott. Under förespeglning att allt skulle bli bra mellan dem igen, hade Carl-Magnus lockat Maria Karolina till en enslig plats medan alla andra var i julottan.

Glad och förväntansfull gav sig Maria Karolina iväg till mötet – där hon blev brutalt ihjälslagen och dumpad i vattnet en bit ut från land. Kroppen hittades så småningom och gärningsmannen fick sitt straff.

Tyvärr kan vi inte stå här idag och säga att det är tur att sådant inte händer längre, vilken tur att det bara var förr i tiden de gjorde så. För det händer än – att kvinnor misshandlas, förnedras och mördas av män de känner, män de haft eller har en relation till. 13 kvinnor i Sverige mördas varje år av en närstående och alla de som lider av sviterna efter såväl psykisk som fysisk misshandel är oändligt många fler.

Med detta som bakgrund, ville vi på läns museet ta initiativet till den här manifestationen och vi är så glada över att ni är så många som har kommit hit. Att ni vill visa ert stöd för alla dem som drabbats och drabbas att ni har en brinnande vilja att detta våld måste få ett slut. Tack också till våra medarrangörer Kvinnojouren i Kalmar och Universitetskyrkan.

Jag lämnar över ordet till vår första talare, Pernilla, ordförande i Kvinnojouren i Kalmar.

Pernilla, ordförande Kvinnojouren i Kalmar:

Vi blir alla förfasade, tagna och berörda av Josefins berättelse ett kvinnoliv som gick till spillo helt i onödan. Vi i Kvinnojouren blir tagna och berörda varje dag året runt av berättelser som påminner om Josefins. Från kvinnor som upplever våld i sina nära relationer just idag, just i detta nu. Detta är något som vi gemensamt måste vara med och stoppa

Attityderna i vårt samhälle måste förändras!

Enligt NCK:s statistik upplever var tredje – var fjärde kvinna i Sverige under sin livstid allvarligt våld, kränkningar och trakasserier vilket är HELT OACCEPTABELT

Detta är ett stort och allvarligt jämställdhets- och samhällsproblem!

Våra unga måste tidigt få lära sig om våldet och förminskandets mekanismer

Vuxna måste bli mer medvetna om detta relativt dolda förtryck som pågår i vårt samhälle

Vi måste alla göra vad vi kan för att inte fler kvinnor ska få sina liv förstörda, bli traumatiserade och bli tvungna att fly sina hem med risk för sitt eget liv

Varför männen?

Statistiskt så är övervägande delen av dessa förövare män, 80-97% av alla våldsmisstänkta är män, BRÅ (2016)

Våld förekommer i relationer oavsett könsidentiteter men det är ingen tvekan om att det är absolut vanligast förekommande i relationer mellan en man och en kvinna

NORMALISERINGSPROCESSEN

Vad kan man göra för sin väninna?

[DOM HÄR MÄNNEN GILLRAR FÄLLOR

DOM HANDLAR ENBART AV EGOISM

DOM ÄTER SAKTA MEN SÄKERT UPP DITT LIVSUTRYMME

DOM ÄTER UPP DIG INIFRÅN

DOM SKAPAR STORA HÅL I DIN SJÄL

DOM LÅTER DIG INTE GÅ DIN EGEN VÄG

DOM LÄMNAS DIG INTE IFRED

ALDRIG

DOM UTÖVAR VÅLD OCH TORTYR OCH INGET ANNAT

DOM ÄR FARLIGA

DE UTSATTA KVINNORNA LJUGER INTE

DE UTSATTA KVINNORNA ÖVERDRIVER INTE

DET MÅSTE VI FÖRSTÅ

VÅRT SAMHÄLLE ÄR INTE JÄMSTÄLLT]

Jenny Melander, (S) ombudsman SSU:

Under de senaste dygnet har jag berörts så mycket – precis som jag gjorde under metoo.

När kvinna efter kvinna, bransch efter bransch och yrke efter yrke gick ut och sa: vi med!

Jag såg modiga kvinnor vart jag än vände mig, som berättade sin historia, tog tillbaka sin röst och sa - nu får det vara nog. Tillslut vågade även jag säga metoo.

Vår tids största folkrörelse skapades. Att läsa så många berättelser, att se systerskapet sluta samman, att se hur skammen flyttas dit den hör hemma.

För att, kära vänner, skammen är inte vår.

Och nu står vi här ännu en gång, nu handlar det om våld i nära relationer.

Psykisk och fysisk misshandel som bryter ner människor bit för bit tills det tillslut inte finns någonting kvar. Den famn som ska vara din trygghet, blir den farligaste platsen på jorden. Människan som du älskat, litat på och levt med blir samma människa som slår och bryter ner.

Första frågan får aldrig vara ”varför lämnar hon inte?”, första frågan måste vara ”varför slår han henne?” Josefin gick miste om sitt liv i sviterna av psykisk och fysisk terror. Och hon är inte ensam – hon är en av tusentals kvinnor. Det mördas 7 kvinnor per dag i Europa av mäns våld mot kvinnor. För att citera Katarina Wennstam:

”Inte ens en man som har stampat ihjäl en kvinna får frågan om han hatar kvinnor. Men kvinnor som kämpar mot våld mot kvinnor får frågan om manshat och det är fan inte klokt”.

Vi får vara arga, ledsna och frustrerade - men vi måste omvandla all den ilska till kraft att förändra samhället tillsammans. För detta kan vi bara göra tillsammans, det är vårt gemensamma ansvar. Samtalet om mäns våld mot kvinnor måste skifta fokus från offer till förövare.

Vi får inte bara reagera, vi måste agera. Vi måste tillsammans stå upp för våra rättigheter, vår rätt till våra egna kroppar. Samhället måste sluta upp, vi kan inte bevara tystnadskulturen – kvinnor dör. Det handlar om oss - oss alla. Vårt gemensamma ansvar, för det är vårt ansvar.

Oavsett om vi är politiker, lärare, föräldrar eller poliser – vi måste alla sluta upp. Det är allas ansvar, både kvinnor och män. För hur ska vi kunna förändra ett helt samhälle om halva befolkningen lämnas utanför? Vi måste stå upp mot mäns våld mot kvinnor, sida vid sida.

Frihet från våld är en mänsklig rättighet. Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer är ett samhälls- och folkhälsoproblem. Stödet som samhället ger kan innebära skillnaden mellan liv och död. Vi måste finnas där, vi måste arbeta förebyggande och finnas där för att stötta upp. Det våldsförebyggande arbetet behöver drivas på flera nivåer: inte bara när våldet är ett faktum utan även genom universellt våldspreventivt arbete med fokus på jämställdhet. Just därför är jag extra tacksam över regeringens beslut att lägga 45 miljoner kronor till just våldsförebyggande arbete och mot våld i nära relationer.

Vi måste komma ihåg Josefin som den fantastiska artist som hon var, men vi måste också lära oss av hennes historia – som hon aldrig hann berätta själv. Vi måste se, vi måste vara lyhörda och vi måste ta det här på allvar.

Vi måste, tillsammans, stå upp och säga stopp - för nu, nu måste det vara nog.

Tystnaden är samhällets största svek, vi måste gemensamt bryta tystnaden.

Helene Torstensson, Alternativ Till Våld, Kalmar kommun:

Jag och mina kollegor kommer från ATV Alternativ Till Våld som faktiskt är den enda mottagningen i södra Kalmar län som riktar sig till personer som varit utsatta för våld, utövat våld och till barn och ungdomar som varit med om våld i familjen. I verksamheten arbetar 6 socionomer med samtalsbehandling individuellt och i grupp. Vi erbjuder hjälp till alla som bor i Kalmar, Emmaboda, Torsås, Mörbylånga, Borgholm och än så länge även Nybro kommun.

Under våra 10 år har vi hört hur våldet drabbar och slår sönder inte bara kroppar utan även själar och kärlek.

Vi vet att våld i nära relationer är ett av vårt samhälles största folkhälsoproblem – det orsakar så mycket lidande som påverkar människors hälsa och sociala liv på alla plan och kanske viktigast av allt - barns uppväxtmiljö.

I vårt dagliga arbete på ATV har vi förmånen att vara med på människors väg ur våldet, mot upprättelse och frihet. Vi är också med om den tacksamhet som personer med våldsproblem känner över att de kan få hjälp att bryta sitt våldsamma beteende och hitta alternativ till våld. Och den fantastiska värmen vi känner när barn får reda på att våldet inte är deras fel, när de förstår att de inte är ensamma och den våldsamma föräldern kommer till insikt och tar ansvar för vad den gjort.

Genom vår medverkan här idag vill vi lyfta fram hur viktigt det är att vi, som representerar samhällets sociala myndigheter, också ser och förstår vikten av att inte enbart ge människor akut hjälp utan även har en beredskap att stödja dem som behöver läka sina själsliga sår och inte minst ha ett erbjudande om hjälp till de som vill sluta använda våld. Det kan vara en livsavgörande investering i varje enskilds människas liv men också för vårt samhälle och för de barn som slipper växa upp i våldet och i skuggan av det.

Våld i nära relationer väcker starka känslor. Det är naturligt och begripligt - det är något grundläggande fel att slå och förnedra sin partner och skapa rädsla hos barn. Vägen till ett tryggt och våldsfritt samhälle är dock inte avståndstagande, avsky och demonisering utan att vi alla är med och bryter tystnaden och reagerar och tar ställning mot våldet.

Tillsammans gör vi skillnad!

ATV finns här i Kalmar på Södra Långgatan. Det går att kontakta oss för hjälp och rådgivning på telefon eller mail. Kontaktuppgifter finns på kommunernas hemsidor.

Tack för att vi får vara här och berätta att hjälp finns!